

## 5. Oct. 1842

### FACTS

Date:

5. Oct. 1842

Page number:

Dagbog A, side 73-75

### TRANSCRIPTION

5 Octobr

Videre om Reisen. Haraldsted er en kjøn Bye med en anseelig Kirke, som jeg gjorde et flygtigt Udkast<sup>1</sup> af. Snart naaede jeg Skoven, o hvor blev jeg glad; Veiret var graat, temmelig stille, just saaledes ønsker jeg det helst i Skovene. Solskinnet giver disse talløse Smaalys, som bortjager den Ro og Høitidelighed, som Skovene have i Graaveir. At jeg i en af de smukke smaae Enge gjerne vilde see "den immergrønne Slette", hvorom de islandske Sagamænd saa kjønt fortæller, som Stedet hvor den gode Knud Lavards Blod flød for den falske Magnus Nielsøn, er jo ganske i sin Orden. Uforglemmelig vil denne Morgen være i min Erindring. – Jeg naaede Valsøelille med den deilige Sø, hvor der laae en lille bevoxet Ø, paa hvilken skal være Ruiner af en gammel Borg. Dernæst det deilige Skjoldnæsholm, som jeg dog kun lærte at kjende forsaavidt det lader sig gjøre fra Veien. Over et Overdrev med smukke Bakker og Udsigter og gennem et lille Skovparti naaede jeg til Ravnsholt, hvor man sagde mig boede en Skovfoged Villumsen,<sup>2</sup> der beværtede Reisende. Jeg var virkelig trængende til en Forfriskning, da jeg altid paa slige Ture gaaer rask og kun opholder mig, hvor det er nødvendigt eller altfor fristende. I Tankerne udmalte jeg mig Stedet som kjønt – jeg skulde der ret have det godt, passiare med Manden, vise Børnene Billeder, maaskee tegne et Udkast til Erindring om Stedet o s v – Men ak! en suur Kone lovede kun lidt af dette ved første Øiekast, og viiste mig ogsaa bort med de Ord, at jeg kunde hvile og mætte mig i Blæsenborg. "Men, er der ikke langt til Blæsenborg? jeg har alt gaaet fra Ringsted idag". •74• "En Miil", var Svaret. En Miil, tænkte jeg, min gode Kone, er ingen Springvei, naar man alt er gaaet et Par paa en Kop Kaffe og to Tvebakker. "Om Forladelse", sagde jeg, Farvel! – Jeg gik ud i Skoven igjen – naar jeg gaaer saaledes ene paa ukjendte Veie behøves kun lidt for at stemme mig alvorlig. Den mørke Luft, Trætheden, Sulten, Hændelsen paa Ravnsholt, det var alt nok, og nu begyndte det endda at ruske, jeg kunde ikke undertrykke en bitter Følelse – jeg gjorde maaskee Konen Uret, jeg havde dog neppe kunnet vise nogen bort, som træt og sulten kom til min Dør, naar han kun havde et nogenlunde skikkeligt Ansigt. Jeg tænkte paa Bondekonen, der siede det brune Mosevand i den gule Skaal til mig, det var en Bondekone! saadan gik jeg, Regnen blødte, saa jeg blev kold og klam, ret uhyggelig til mode – da faldt det mig ind, jeg havde jo endnu et rødt Æble af dem Louise Neergaard gav mig, o hvor smagte det Æble deiligt, ja, nu glædede jeg mig endog over den yndige Slørtone, Støvregnen gav de fjernere Skove paa samme Tid den gennemblødte mine Klæder. Jeg kom forbi en Skovriderbolig, flere Bøndergaarde og til Hule-Mølle, men intetsteds vovede jeg mig ind. Ved Hule Mølle er der meget kjønt; derfra havde jeg kun en Fjerdingsvei til Lethrabort, som jeg gik igjennem til Blæsenborg, hvor jeg indtog ¼ Snees Æg med Smørrebrød og siden Kaffe. •75•

Derpaa gik jeg til Leire, der har mere for Tanken end Øiet, uagtet det dog er rart at see denne Mængde Høie, af hvilke man, kjønt nok, har givet nogle Navne efter vore gamle Konger. (See min lange Bog<sup>3</sup>). Derfra til Herthadal, en smuk Skov, trods Alt, hvad man har gjort for at ødelægge den ved at anlægge Gange, Steenaltere og opslaae Blikplader med Indskrifter paa tydsk der i ret svulstige Udtryk siger, hvad enhver kan see: at her er skjønt. Nogle deilige høie Bøge er her der staae saa luftigt og dog dækker, saa det faaer Udseende af en festlig, høitidelig Hal, ret passende for et stort Offersted. Senere var jeg i Haven, der i mine Øine ikke heller har andet kjønt, end hvad Naturen har gjort, og dette har dog lidt ved Anlæggene. Disse to store Bakker med den dybe Kløft imellem, hvor der er Vandløb ere virkelig imponante. – Lettraborg hører til de Steder, jeg var forudindtaget imod, og det slog rigtig til. Af den Slags var ogsaa Anlægget paa Nakkehoved, der røber mere Taalmodighed end Smag, og der er flere, saaledes Haven til Bregentved, jeg aldrig har seet, o a fl.–

---

<sup>1</sup> Tegningen kendes ikke, men må have indgået i Lundbyes "lange bog".

<sup>2</sup> Skovfoged Willum Willumsen (f. ca. 1798), gift med Ane Cathrine Hansen.

<sup>3</sup> Tegningen fra Lundbyes "lange bog" er i dag ukendt.

6 8. Oktbr 73.  
 Videns om Reisen. Klaraldsted er en kjør Bjælle med en smuk  
 Kirke, som jeg gjorde et fligtigt Ophold af. Ingent naede jeg. Sko-  
 ren, o hvor blev jeg glad; Heinet var graat, temmelig stille, just saa  
 bides ønsker jeg det helst i Skovene; Selstimmeth gives disse tallose  
 Tinealys, som bestager den Ro og Hvilighed, som Skovene  
 have; Graueis. At jeg i en af de smukke smaa Luge gjorde  
 vilde see "den immergrønne Lette", hvorom der is landes La-  
 gamend saa kjort fortæller, som Stedet hvor den gade Knud Le-  
 vards Blod flød for den falske Magnus Nielson, er jo ganske  
 i sin Orden. Uforglemmelig vil denne Morgen være i min  
 Erindring. - Jeg naede Valsøebille med den deilige Sø, hvor  
 der ligger en lille bebygget Ø, hvor hvilken skal være Ruinen  
 af en gammel Borg. Dernæst det deilige Skjoldmosehøjen,  
 som jeg dog kun lærte at kjende forsaavidt det lader sig gøre  
 fra Wiien. Over et Quedsee med smukke Bakker og Mosig-  
 ter og gennem et lille Skovparti naede jeg til Parnochalt,  
 hvor man sagde mig havde en Skovfoged Villumsen, der  
 besvarede Høiende. Jeg var virkelig trængende til en Farfærsk  
 mig, da jeg altid paa slige Ture gaar væk og kun opholder  
 mig, hvor det er nødvendigt eller altsaa fristende. At Tenke  
 nu indmælte jeg mig Stedet som kjort - jeg skulde der nu have  
 det godt, passiare med Manden, isse Børnene. Alligevel  
 maaskee tegne et Ophold til Erindring om Stedet o s v -  
 Men ak! en svær Kone lavede kun lidt af dette med første  
 Ophold, og vidste mig ogsaa bort med de Pæd, at jeg kun  
 so hvile og møtte mig i Blasenborg. Men, er der ikke  
 langt til Blasenborg? jeg har alt gaaet fra Ringsted idag.

74. „En Miel“, var Svaret. En Miel, tænkte jeg, min gode Kone,  
et ingen Sprisiquei, naar man alt er gaar et Pas paa  
en Kaps Keffe og to Tuschakker. „Om Forledelse“, sagde jeg,  
Taaet! — Jeg gik ud i Haven igjen — naar jeg gik  
saaledes ene paa ukjendte Veie behøves him lidt for at  
stemme mig alvorlig. Den minke Luft, Trætheden, Sulten,  
Klædeløsen paa Naarskaldt, det var alt nat, og jeg begyndte  
at endda et ønske, jeg kunde ikke indentrykke en kisset Fælt.  
se — jeg gjorde maa skee Kone og Mød, jeg havde dog neppe  
kimmert sine søgen hert, som trost og sætten hem til min  
Dri, naar hem hem havde et nugenlunde skikkeligt An-  
sigt. Jeg tænkte paa Bondskonen, der siæde det brune  
Mossand i den gule Shaal til mig, det var en Bond-  
kone! saadanne gik jeg, Regnen blødt, saa jeg blev kald  
og klem, at ubegjærlig til mode — da faldt det mig ind,  
jeg havde jo end en et rødt Abbe af den gamle Neer-  
gaard gav mig, o hvor smagte det Abbe deiligst, ja, mi  
glødte jeg mig end og aar den yndige Skistone, Hiv-  
regnen gav, de fjernere Skove paa samme Tid den  
gjennemkledte mine Klæder. Jeg kom fort i Haarside  
helig, fløve Bøndergænde og til Klule Malle, men  
intet steds havde jeg mig ind. Med Klule Malle er der  
meget kjent; derfor havde jeg kun en Fjerding vej til  
København, som jeg gik igjennem til Blasenborg, hvor  
jeg indtog 1/4 Tunes Elg med Smørbrød og siden Keffe.



Derpaa gik jeg til Leire, der her mere for Tanken end Pict.<sup>45</sup>  
nagtet det dog er næst at see summe Mængde Klæde,  
of hvilke man, kjendt nok, har givet nogle Navne of  
der some gamle Konger. (Se min lange Bøg). Derfra  
til Klostret, en smuk Skov, træs Alt, hvad man her  
gjort for at ødelægge den ved at anlægge Gange, Sten-  
eltere og opføre Blikplader med Indskrifter paa tyndt  
der i ret smuktage. Med trojs siger, hvad enhver kan see  
at her er skjønt. Nogle delige hvide Bøge er her der  
store saa tyndt og dog dækker, saa det faar Udseende  
af en festlig, vortelig Klæd, ret passende for et  
stort Offertid. Senere var jeg i Blaven, der i mine  
Gine ikke heller har andet kjendt, end hvad Naturen  
har gjort, og dette har dog lidt ved Anlæggene. Disse  
to store Dækker med den dybe Klæft imellem, hvor  
der et Vandløb er vinkeligt indfaldende. - Lethabing  
hører til de Steder, hvor paa indtaget indad, og det  
slog rigtig til. Af den Slags var ogsaa Alkyllet paa  
Nakkhoved, der nok er mere Taalmodig ved end Læng,  
og der er flere, saaledes Blaven til Dregent ved, og  
eldrig har seet, o a fl. -

1 October

Nu gik jeg fra Blasenborg om Lørdagen 10 Sept kl 10 antre. det her  
der da regnet om Natten og hele Morgenstunden, saa Niine mere  
ikke fremkommelige for. Morgenstunden henrykkes til at tegne  
et Par Studier efter en Kalle med sit side, rummelige Skint, ret